

B. Lib. & Information Science (2014 COURSE) : SUMMER - 2019
SUBJECT: INFORMATION TECHNOLOGY, APPLICATION TO LIBRARIES

Day: Wednesday
Date: 24/04/2019

S-2019-4778

Time: 03.00 PM TO 06.00 PM
Max. Marks: 70

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Define database. Describe various components of database. **(12)**

OR

What is reprography? Explain importance of reprographic unit in libraries.

Q.2 Describe library software used with suitable example. **(12)**

OR

Illustrate uses and role of MS- Excel in managing libraries.

Q.3 Answer any **TWO** of the following: **(14)**

- a) Explain features of MS- DOS operating system.
- b) Describe storage media of computers.
- c) Define network. Explain various types of network.

Q.4 Answer any **TWO** of the following: **(14)**

- a) Explain various types of computers.
- b) State use of E-mail, fax and CD ROM in libraries.
- c) Explain the need of computerization in libraries.

Q.5 Write short notes on any **THREE** of the following: **(18)**

- a) Electronic document delivery system
- b) Application software
- c) Input devices
- d) Types of files
- e) Function of Library Information Centers (LIC)

* * * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्र.१ डाटाबेसची व्याख्या सांगून डाटाबेसच्या विविध घटकांचे वर्णन करा. (१२)

किंवा

रिप्रोग्राफी म्हणजे काय? रिप्रोग्राफी युनिटाचे ग्रंथालयातील महत्व स्पष्ट करा.

प्र.२ ग्रंथालयातील सॉफ्टवेअरचा उपयोग उदाहरणासहीत वर्णन करा. (१२)

किंवा

एम.एस.एक्सेलची ग्रंथालय व्यवस्थापनासाठीची भूमिका व उपयोग स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१४)

- अ) एम.एस.डॉस ऑपरेटिंग सिस्टीमची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) संगणकातील साठवणूक माध्यमांचे वर्णन करा.
- क) नेटवर्कची व्याख्या सांगा. नेटवर्कचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१४)

- अ) संगणकाचे विविध प्रकार विशद करा.
- ब) ई-मेल, फॅक्स आणि सीडी रॉम याची ग्रंथालयातील उपयुक्तता स्पष्ट करा.
- क) ग्रंथालयातील संगणकाची गरज स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. (१८)

- अ) इलेक्ट्रॉनिक डॉक्युमेंट डिलिव्हरी सिस्टीम
- ब) ऑफ्लीकेशन सॉफ्टवेअर्स
- क) इनपुट साधने
- ड) फाईलचे विविध प्रकार
- इ) लायब्ररी इन्फोर्मेशन सेंटर्सचे कार्य

* * *
